

جزوه درس یازدهم مطالعات اجتماعی

سوال ۱- آریایی ها چند هزار سال پیش به ایران آمدند؟

جواب ۱- حدود چهار هزار سال پیش

سوال ۲- آریایی ها پس از ورود به ایران به چند دسته تقسیم شدند؟ و در کجا ساکن گردیدند؟

جواب ۲- به سه دسته - مادها در غرب و شمال غرب ایران؛ پارت ها در شمال شرق ایران؛ پارس ها در جنوب و جنوب غرب ایران ساکن شدند

سوال ۳- چرا کشور ما ایران نام گرفت؟

جواب ۳- زیرا اقوام آریایی به کشور ما مهاجرت کرده و در آن ساکن شدند.

سوال ۴- آریایی (ایرانی) به چه معناست؟

جواب ۴- به معنای اصیل و نجیب است.

سوال ۵- اولین گروه از آریایی ها که پس از ورود به ایران حکومت تشکیل دادند چه نام دارند؟

جواب ۵- مادها

مادها گروهی از آریایی ها بودند که در غرب و شمال غرب ایران ساکن گردیدند اقوام به رهبری دیاکو با هم متحد شدند و آشوری ها را شکست دادند و شهر هگمتانه را در دامنه کوه الوند ساختند و پایتخت خود قرار دادند؛ به این ترتیب حکومت مادها تشکیل شد.

سوال ۶- علل ضعف مادها و شکست آنان در برابر آشوری ها چه بود؟

جواب ۶- باهم متحد نبودند، سپاه منظمی نداشتند.

سوال ۷- هگمتانه یا اکباتان یا همدان امروزی پایتخت کدام حکومت ها بوده است؟

جواب ۷- هگمتانه پایتخت دائمی حکومت مادها و پایتخت تابستانی حکومت هخامنشیان بود.

سوال ۸- آشوری ها چگونه قومی بودند؟

جواب ۸- آشوری ها قومی جنگجو بودند و بیش تر اوقات به سرزمین مادها حمله ور می شدند و آن ها را غارت می کردند.

سوال ۱۰ - مهم ترین همسایه ی مادها چه نام داشت؟

جواب ۱۰ - آشوری ها

سوال ۱۱ - اولین رهبر و بنیان گذار حکومت مادها چه کسی بود؟

جواب ۱۱ - دیاکو

سوال ۱۲ - دواثر تاریخی شهر همدان را نام ببرید.

جواب ۱۲ - منطقه ی تپه ی تاریخی هگمتانه و گنج نامه در راه عباس آباد

سوال ۱۳ - گنج نامه با چه خطی و به چند زبان نوشته شده است؟

جواب ۱۳ - با خط میخی و به سه زبان، پارسی باستان، ایلامی، بابلی

سوال ۱۴ - هگمتانه مربوط به چند سال پیش است؟

جواب ۱۴ - در حدود سه هزار سال پیش.

سوال ۹ حذف

سوال ۱۵- چرا آریایی ها به ایران مهاجرت کردند؟

جواب ۱۵- به دلیل وجود دشت های سرسبز و حاصل خیز.

سوال ۱۶- باستان شناسان پس ارحفاری منطقه ی تپه ی هگمتانه به چه چیزی پی برده اند؟

جواب ۱۶- آن ها پی برده اند که دوراین شهر دیواری محکم و بلند باستون هایی عظیم قرار داشته است.

سوال ۱۷- درموزه ی هگمتانه چه چیزهایی قرار دارد؟

جواب ۱۷- مجسمه ها- ظروف- زیورآلات- خمره هایآب و غذا- پایه ی ستون های کاخ هخامنشیان.

سوال ۱ - کوروش که بود؟ و با مردم سرزمین ها فتح شده چگونه رفتار می کرد؟

جواب ۱ - کوروش مردی خردمند و با هوش از قوم پارس بود او پس از جنگ های فراوان؛ مادها را شکست داد و حکومت قدرتمند

هخامنشیان را بنیان گذاشت. او با مردم سرزمین هایی که فتح می کرد با احترام و مهربانی رفتار می کرد.

سوال ۲ - آرامگاه کدام پادشاه ایران در پاسارگاد قرار دارد؟

جواب ۲ - کوروش

سوال ۳ - پاسارگاد در نزدیکی کدام یک از شهرهای ایران قرار دارد؟

جواب ۳ - در ۱۳۰ کیلومتری شهر شیراز

سوال ۴ - تخت جمشید در هر کدام از طرفین خود چند پله دارد؟

جواب ۴ - ۱۱۱ پله

سوال ۴ - بنای تخت جمشید چند هزار سال پیش ساخته شده است؟

جواب ۲۵۰۰ - ۴ سال پیش

سوال ۶ - تخت جمشید به فرمان چه کسی ساخته شد؟

جواب ۶ - به فرمان داریوش اول

سوال ۷- تخت جمشید چگونه ساخته شد؟

جواب ۷- معماری اصلی تخت جمشید را اقوام پارسی انجام دادند، در ساختن تخت جمشید صدها نفر از اقوام مختلف که در قلمرو هخامنشیان زندگی می کردند، شرکت داشتند. کارگران سنگ ها را از کوه های دور و نزدیک می بردند و با گاری به محل ساخت تخت جمشید می آوردند و با قرقره و طناب بالا می کشیدند؛ و سنگ ها را تراشیده و نقش های زیبا روی آن می کردند؛ آن ها برای این کار دستمزد می گرفتند.

سوال ۸- ارتفاع ستون های سنگی تخت جمشید چه قدر است؟

جواب ۸- ده متر ارتفاع دارند و از شگفتی های معماری جهان هستند.

سوال ۹- در زمان داریوش اول شهربان به چه کسی گفته می شد؟

جواب ۹- در زمان داریوش اول به دلیل وسعت زیاد کشور؛ اداره ی آن کار ساده ای نبود، به همین دلیل داریوش دستور داد ایران را بخش هایی تقسیم کنند و برای هر بخش فرمانروایی تعیین کرد که شهربان نامیده می شدند.

سوال ۱۰- پایتخت هخامنشیان کدام شهر بود؟

جواب ۱۰- تخت جمشید

سوال ۱۱- راه شاهی به کدام راه، در زمان هخامنشیان گفته می شد؟

جواب ۱۱- به طولانی ترین و مهم ترین راه کشور در زمان هخامنشیان؛ که تخت جمشید را به سارد وصل می کرد، راه شاهی گفته می شد.

سوال ۱۳- جشن های نورزوی هخامنشیان در کدام شهر برگزار می شد؟

جواب ۱۳ - در شهر تخت جمشید

سوال ۱۳- حکومت هخامنشیان را چه کسی تأسیس کرد؟

جواب ۱۳- کوروش

سوال ۱۴- طولانی ترین و مهم ترین راه کشور در زمان داریوش اول چه نام داشت؟

جواب ۱۴- راه شاهی

سوال ۱۵- مهم ترین کارهای داریوش را نام ببرید.

جواب ۱۵- تعیین شهربان، ساختن راه ها، ساختن سکه ی طلا، ایجاد سپاه جاویدان

سوال ۱۶- سپاه جاویدان چند هزار نفر بودند؟

جواب ۱۶- ده هزار نفر

سوال ۱۷- چاپارخانه ها در زمان هخامنشیان چه نقشی داشتند؟

جواب ۱۷- در چاپارخانه ها همیشه اسب های تازه نفس آماده ی حرکت بودند، نامه رسان ها در آن جا اسبهای خود را عوض می کردند

و سوار بر اسب های تازه نفس؛ نامه ها اربه دورترین نقاط کشوری رساندند.

سوال ۱۸- نتیجه هر کدام از اقدامات و کارهای داریوش در جدول زیر چه بود؟

نتیجه	اقدام و کار داریوش
اداره بهتر کشور	تعیین شهربان
ارتباط بهتر و سریع تر شهرهای دور و نزدیک با یکدیگر و با پایتخت	ساختن راه ها
آسان تر شدن داد و ستد و تجارت	ساختن سکه ی طلا
مقابله و دفاع فوری در جهت مقابله با دشمنان	ایجاد سپاه جاویدان

جزوه مطالعات اجتماعی

درس سیزدهم

سوال ۱- حکومت هخامنشیان به دست چه کسی از بین رفت؟

جواب ۱- به دست اسکندر مقدونی

سوال ۲- علل ضعف هخامنشیان در اواخر حکومت خودشان و شکست آن ها از اسکندر چه بود؟

جواب ۲- اختلافات داخلی؛ بی لیاقتی شاهان و حاکمان

سوال ۳- هخامنشیان چند سال برای ایران حکومت کردند؟

جواب ۳- بیش از دویست سال

سوال ۴- در زمان حمله ی اسکندر ایرانیان چه کار کردند؟

جواب ۴- با تمام وجود ایستادگی و مقاومت کردند ولی بی نتیجه بود.

سوال ۵- آریوبرزن که بود؟

جواب ۵- یکی از برجسته ترین فرماندهان ایرانی بود که تاپای جان با اسکندروسپاهیانش جنگید و با خیانت همزمانش کشته شد.

سوال ۶- بعد از هخامنشیان کدام حکومت در ایران تشکیل شد؟

جواب ۶- حکومت جانشینانان اسکندر یا همان سلوکیان

سوال ۷- سلوکیان بعد از حاکم شدن بر ایران چه کردند؟

جواب ۷- سلوکیان سعی کردند آداب و رسوم و خط و زبان یونانی را در ایران رواج دهند.

سوال ۸- سرانجام حکومت سلوکیان و جانشینانان اسکندر چه شد؟

جواب ۸- مردم ایران حکومت بیگانگان رانمی پذیرفتند سرانجام گروهی از آریایی ها به نام پارت ها به رهبری اشک با آن ها جنگیدند و آن ها را شکست داده و از ایران بیرون راندند و حکومت اشکانیان را به وجود آوردند.

سوال ۹- چرا حکومتی را که پارت ها به وجود آوردند اشکانیان نامیده شد؟

جواب ۹- زیرا پادشاهان اشکانی به احترام رهبر بزرگ خود، لقب اشک را برای خود برمی گزیدند.

سوال ۱۰- قدرتمندترین پادشاه اشکانی چه نام داشت؟

جواب ۱۰- مهرداد دوم

سوال ۱۱- چرا امپراتوری ایران و روم دائم می جنگیدند؟

جواب ۱۱- زیرا همسایه بودند و رومی ها می خواستند ایران را تصرف کنند، ولی در بیش تر جنگ ها از اشکانیان شکست خوردند.

سوال ۱۲- پارت ها در چه کارهایی مهارت داشتند؟

جواب ۱۲- در فنون جنگی، اسب سواری، تیراندازی

سوال ۱۳- سردار مشهور ایرانی در زمان اشکانیان؛ که کراسوس فرمانده رومی ها را شکست داد چه نام دارد؟

جواب ۱۳- سورنا

سوال ۱۴- مهم ترین کار اشکانیان چه بود؟

جواب ۱۴- بیرون راندن جانشینان اسکندر و قدرت مند کردن ایران

سوال ۱۵- سورنا و آریوبرزن چه کارارزشمندی انجام دادند؟

جواب ۱۵- سورنا لشکرروم به فرماندهی کراسوس راشکست داد و آریوبرزن تا پای جان ازکشورش درمقابل بیگانگان دفاع نمود.

سوال ۱) دومورد از آثار تاریخی کرمانشاه را نام ببرید.

جواب ۱) طاق بستان، بیستون

سوال ۲) در کرمانشاه آثاری از کدام دوران و حکومت ها دیده می شود؟

جواب ۲) آثاری از دوره های هخامنشیان، اشکانیان و ساسانیان در آن مشاهده می شود.

سوال ۳) حکومت ساسانیان توسط چه کسی و چگونه بنیان گذاشته شد؟

جواب ۳) وقتی حکومت اشکانیان ضعیف شد، جنگ میان فرمانروایان محلی برای به دست گرفتن حکومت شدت

گرفت، یکی از این فرمانروایان، اردشیر نوه ی ساسان بود. اردشیر در جنگ با اشکانیان پیروز شد و خود را شاه خواند

و حکومتی را به وجود آورد که به نام جدش ساسانیان نامیده شد.

سوال ۴) چرا طاق بستان گردشگران را به سوی خود جلب کرده است؟

جواب ۴) زیرا هم آثار مهمی دارد و هم در مکانی زیبا و خوش منظره قرار دارد.

سوال ۵) در طاق بستان چه چیزهایی قرار دارد؟

جواب ۵) مجموعه ای از سنگ نبشته ها و سنگ نگاره های دوره ی ساسانی

سوال ۶) سنگ نگاره های طاق بستان مربوط به چه چیزهایی هست؟

جواب ۶) تاج گذاری خسرو پرویز، اردشیر دوم، شاپور دوم و سوم که همه از پادشاهان ساسانی بوده اند.

سوال ۷) در زمان ساسانیان کدام هنرها پیشرفت کرد؟ چرا؟

جواب ۷) معماری و سنگ تراشی؛ زیرا هنرمندان رویدادهای مهم مانند پیروزی ها را به یادگار روی سنگ های بزرگ کوه ها می کردند.

سوال ۸) کدام پادشاه قدرتمند ساسانی پادشاه روم را اسیر کرد؟

جواب ۸) شاپور اول

سوال ۹) کارمهمی که شاپوراول کرد چه بود؟

جواب ۹) او توانست بر رومی ها پیروز شده و امپراتور روم را اسیر کند. بعد از این پیروزی او دستور داد صحنه ی تسلیم شدن امپراتوری روم را بر بدنه ی کوهی در فارس کنده کاری کنند.

سوال ۱۰) چهار پادشاه مشهور دوره ی ساسانی را نام ببرید.

جواب ۱۰) اردشیر - شاپوراول - خسرو انوشیروان - خسرو پرویز

سوال ۱۱) کارهای مهم خسرو انوشیروان را بیان کنید.

جواب ۱۱) به دستور او شهرهای بزرگ و کاخ های باشکوه ساخته شد و دانشگاه جندی شاپور در خوزستان بنا گردید.

سوال ۱۲) شهر جندی شاپور از چه لحاظ اهمیت داشت؟

جواب ۱۲) دانش پزشکی در آن شهر رونق داشت و پزشکانی از ایران و دیگر نقاط جهان در آن جا گرد آمده بودند.

سوال ۱۳) ترتیب پیدایش حکومت ها در ایران ؛ بعد از ورود آریایی ها را بیان کنید.

جواب ۱۳) مادها - هخامنشیان - سلوکیان - اشکانیان - ساسانیان - حکومت های اسلامی

سوال ۱۴) کتاب مقدس زرتشتیان چه نام دارد؟

جواب ۱۴) اوستا

سوال ۱۵) سه پایه اصلی دین زرتشت کدامند؟

جواب ۱۵) پندار نیک، گفتار نیک، کردار نیک

سوال ۱۶) زرتشتیان چه عقایدی داشتند؟

جواب ۱۶) زرتشتیان آتش را مقدس می شمردند و در آتشکده ها اهورامزدارانیاایش می کردند.

سوال ۱۷) آیا خسرو پرویز دعوت پیامبر را پذیرفت؟

جواب ۱۷) خیر

سوال ۱۸) در اواخر حکومت ساسانی وضع کشور چگونه بود؟ و یا چه دلایلی برای ضعف حکومت ساسانیان در اواخر حکومت خودشان و ورود اسلام به ایران وجود داشت؟

جواب ۱۸) مردم مجبور به دادن مالیات بیش تر برای تامین هزینه ی جنگ با رومی ها بودند. از امتیازات بزرگان مانند آموزش و سواد محروم بودند. پادشاهان به خوشگذرانی مشغول بوده و به مردم توجه نداشتند. سپاهیان به دلیل جنگ های متعدد ضعیف شده بودند. بنابراین مردم ناراضی بودند.

سوال ۱۹) چرا مردم ایران دین اسلام را پذیرفتند؟

جواب ۱۹) زیرا دین اسلام پیام برابری و برادری داشت و مردم ایران از پرداخت هزینه های جنگ و مالیات سنگین و فقر و ظلم و ستم و تبعیض خسته شده بودند.

سوال ۲۰) چهار سوغاتی کرمانشاه را نام ببرید.

جواب ۲۰) نان برنجی - کاک - گیوه - کلاش

سوال ۲۱) دو غذای محلی کرمانشاه را نام ببرید.

جواب ۲۱) آش عباسعلی - خورش خلال